

προωρισμένη να του αφαιρέσει τη ζωή, γίνεται η σωτηρία του.

Κατά το Γενάρη του 1831 ο Αύγουστος Μόρθεργ άπεράσισε να ταξιδέψει στη Σουηδία για οικογενειακές του υποθέσεις. Ο σκοπός του ήταν να μην εγκαταλείψει την Ελλάδα για πάντα, αλλά να ξαναγυρίσει, και να εγκατασταθεί οριστικώς στη δεύτερη αυτή πατρίδα του. Περνώντας όμως από την Ίσπανία κρατήθηκε αιχμάλωτος αρκετόν καιρό. Τέλος, κατορθώσασ να διαπρατευθεί, να φθάσει στο Παρίσι και να συναντήσει το Φαβιέρο. Την εποχή αυτή η Πολωνία είχε επαναστατήσει κατά της Ρωσίας ζητώντας κι αυτή την απελευθέρωσή της. Ο ένθουσιώδης Σουηδός θέλησε άμέσως να τρέξει εκεί, έπηρε από το Φαβιέρο συστατικά γράμματα για τους άρχηγούς της νέας επαναστάσεως και έγραψε για την Πολωνία. Όταν όμως έφτασε στ' Αυστριακά σύνορα, βρήκε μεγάλες δυσκολίες, γιατί στασιεύματα έφύλαγαν εκεί, άγριοντα. Ο Μόρθεργ άναγκάστηκε να πύση στον ποταμό Βιστούλα, για να περάσει στην Πολωνία κολυμπώντας. Ο ποταμός αυτός είναι βαθύς και θρηνητικός, αλλά και ο Σουηδός πολεμιστής είχε γερά ισχύματα. Οι Αυστριακοί τον είδαν και του έφωσαν περιβολισμούς, κίντηζός όμως χωρίς να τον πετύχουν.

Στην Πολωνία, τον έπεισαν να γυρνάει περιπέτειες. Έπυλέρσε με άντρες, αλλά κατά το τέλος του πολέμου οι Ρώσοι τον έπιασαν αιχμάλωτο... Η αιχμαλωσία στενεζοώσασε πολύ τον άδελφό του.

Όταν έβγαλε να γυρνάει ένα Ρώσσο λοχαγό, ο οποίος είχε άλλοτε φιλοξενήσει στο σπίτι του πατέρα του. Ο Ρώσσος τον έγραμμάσασε χριμά, και από εκεί, έπειτα από όλοκληρη Όδύσσεια περιπλανήσεων, ο Μόρθεργ κατόρθωσε να φθάσει στη Παρίσι.

Ο Αύγουστος Μόρθεργ άπέθανε ως ταγματάσσης του Σουηδικού στρατού στις 31 Μαρτίου 1867. Έτάφη με πολλές τιμές στο νεκροτάφειο του Άγιου Ιωάννου, στη Στοχόλμη. Το έγκάμιο που είχε χαραγμένο στον τάφο του λέει ότι τρέσε γώρος, ή Ελλάδα, ή Πολωνία και ή Ίσπανία, μαρτυρούν την καλλίκαρδη του και την άνώτερη ήλική του.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

— Ο γιός μου, όταν έρωτάσται γιατί τον κόσμο να μένη με άναζητό το σπίτι.
— Είνε τεύορος ;
— Όχι... άδοντοιατρός !... *

Έγώ πίνω κρασί, σέ δυο ή τρία τον περιτάσεις.
— Άλήθεια ;
— Βέβαια... Όταν... βούζει κι έτσι δεν βούζει ! *

— Τι γίνεται, λοιπόν, ό φίλος μας Έρριός ;
— Τόν είδαν πέντε γιατροί, αλλά κι οι πέντε φύγαν άπελαθμένοι.
— Είνε λοιπόν τόσο βαρεια άρρωστος ;
— Όχι, αλλά... δεν έννοει να τόν πληρώσει ! *

Η κυρία... Έλίνη, το προί σέ είδα να σέ φιλάει ένας άστυφάκας και σ'όν δεν έφρασε καμιά άντίσταση.
Η ύπηρέτρια... Φοβήθηκε να μή με πάη μέσα έπί... άντίστασται κατά της ένοσταίας !... *

— Ο άντρας μου κι' έγώ έζωμε κοινό λογαριασμό στην Τράπεζα.
— Αυτό θα σας δημιουργή περιπελοιάς.
— Ό ! Καθόλου, γιατί έκείνος καταθέτει κι' έγώ... άποσώφ ! *

— Άν θέλεις να ξεκοινωνή ή μητή σου, να κόψεις το κρασί και να πίνης μόνον γάλα.
— Έπινα ένα γούνο, αλλά δεν μου έκαμε τίποτε.
— Είνε καρός ;
— Όταν ήμουν... μωρό !... *

Ο έμπορος... Δεν μπορώ να σέ προσλάβω στην εργασία μου, γιατί θέλω όλοι οι υπάλληλοι να είναι παντρημένοι.
Ο ύποπτος υπάλληλος... Μήπως έχετε καμιά... κόρη ;
— Τι έχετε λοιπόν και φαίνεσται τόσο μελαγχολικός ;
— Μην τα ρωτάς, φίλε μου ! Με νυνηγόν οι δανειστές μου !
— Μα χρωστάς τόσο μεγάλα ποσά ;
— Όχι, καμίνε ! Κάτι μικροπράγματα χρωστώ. Άλλά τα χρώη, έξοεις, είνε σάν τα παιδιά : Όσο πιο μικρά είνε, τόσο περισσότερο φωνάζουν ! *

Ο Άλέξανδρος Λουμάς, πατήρ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ
F ΟΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΙ ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ένα σπίτι ξενοδοχείο ! Το πλήθος των συνδαιτημένων του άκουμά. Δώδεκα χρόνια παρσίστες. Τα δώδεκα σκυλιά. Η κάσση της συγγραφής, «Κάμε τα...!...!...». Η διαδήλωσις των βραχάδων. Πώς κατεστράφη ό Δουμάς, κ.τ.λ.

Όλόκληρο βιβλίο θα μπορούσε να γραφή για την άπάνταστη γενναωδία του μυθιστοριογράφου Άλέξανδρου Λουμά, πατρός.

Τό σπίτι του έμοιαζε με ξενοδοχείο, όπου μπορούσε να πάη όποιος ήθελε και να γευματίσει με τη μεγαλύτερη εύκολία.

Όταν τό πλήθος των συνδαιτημένων έμεινώσασε πολύ, ό συγγραφέας των «Τριών Σωματοφύλακων» έκανε διάφορα μικρά ταξίδια, με την έλπίδα ότι θα απεμάκρυνε έτσι προσωρινά τους μισοπαρσίστες του. Τις περισσότερες όμως φορές έκείνοι, έξακολουθούσαν, και μετά την άναχώρησή του, να περιμένον στο σπίτι του και να τρώνε.

Μετάξυ των ανθρώπων αυτών που έτρέποντο εις βάρος του Λουμά, ήταν και κάποιος παιδικός φίλος του συγγραφέως, με τόν όποιο συναντήθηκε με βραδία βίση από χωριόπο πολλών έτών.

— Άλήθεια, πού θα φας άπόψε ; τόν ρώτησε ό Λουμάς βλέποντάς τον κορμική και πεντασμένη.
— Άπόψε... δεν θα φάω ποτέ... να ! άπάντησε μελαγχολικά έκείνος.
Πάμε λοιπόν να δειναίσουμε μαζί !

Καί παίρνοντάς τον, τόν πήρε σπίτι του και τόν έβγαλε να καθήσει στο τραπέζι δίπλα του. Μετά τό δείπνο, ενώ έτοιμαζόταν να άποσώφει στο χωριό του, γώσασ στον έξου του και τού είπε :

Άβριο μην έξάσσης νάρθης από την ίδια ώρα. Θα σε περιμένω... Έννοείται ότι ό φίλος του είχε την ενόχνη να δειχθή την πρόσκλησή του και ή δουλειά αυτή διαρκέσασ... δώδεκα ή ολόκληρη χρόνια ! *

Ένας από τους λόγους που επέφεραν σύντομα την οικονομική κατάρσση του Λουμά ήταν και τό χριστιό της περιόμης επαύλεός του, της «Εταιρείας Μοντεζρηστού», όσος την έλεγε, την όποια είχε μετατρέψει σε προγραμματικό ατοχονομείο.

Στην έπιση αυτή φιλοξενούσε ζώα και ανθρώπους από τό προί ως τό βράδυ, κάίνοντας μοναδική σπατάλη. Όλα τα άδέσποτα σκυλιά ήσαν από θάλασσαν τροφή στην έπιση του Μοντεζρηστού και μερικά δεν τό κουνούσαν καθόλου από εκεί.

Μια μέρα ό κηρυκός της επαύλεως πλησίασε τό Λουμά και σάν να είχε να τού άνακοίνωση κάτι σπουδαίο, τού είπε :

— Κύριε, έξοετε πόσους σκύλους έχετε στο σπίτι ;
— Όχι, Μιζάλη, άποσώφθηκε ό Λουμάς.

— Μάθετε, λοιπόν, πώς είνε όλοι-όλοι δεκατρείς...
— Καώς άρθιάς, Μιζάλη...
— Δεν πρόκειται γι' αυτό, κύριε...
— Άλλά... *

— Για να φάν αυτά τα μαρτοσώγια χωράζονται κάθε μέρα ένα βδοιά. Γι' αυτό ήρθα να σου ζητήσω την άδεια ν' αγοράζω ένα κοντό-ξέλο και να τό πάω στο χωριό... *

— Μιζάλη, τού είπε τότε ό μυθιστοριογράφος σοβαρά, αφού τό σκυλιά βούζοντα στο σπίτι μου, άρρασε να να μείνουν έδώ... Στο κάτω-κάτω δεν θα χάσσης ό κόσμο, βρε άδερφέ... Έννοια σου, κι' αν είνε να φτωχέω δεν θα φτωχέω από τα σκυλιά... Φρόντισε μονάχα να μην είνε δεκατρία... *

— Να δώσω τό ένα ζευγάρι για να μείνουν δώδεκα...
— Όχι ! Καλύτερα άσε νάρθη άλλο ένα για να γίνουν δεκατέσσερα !... *

Μια άλλη μέρα παρουσιάσταν στην έπιση του Λουμά, τόν καιρό που παραθέρσε στο Έγγλέν, καμιά εικοσιπένταριά άμαξάδες της πόλεως, ζητώντας να πληρωθούν από ένα άγοό ό καθένας.

Ο Λουμάς παρουξενήσε για την απάτηρα τους αυτή, αλλά ένας από τους άμαξάδες του έξήγησε, ότι κάποιος άπ' τους καλέσμενους του πήγε με τ' άμαξί του άπ' τό αδηροδρομικό σταθμό στην έπιση και δέν τού πληρώσε τ' άγοό, λεγόντας του να περάση την άλλη μέρα να έσορφήη άπ' τόν οικείοσάπτη.

Τα ίδια έπανέλαβαν κι' οι λοιποί άμαξάδες κι' έτσι ό Λουμάς άναγκάστηκε να πληρώση μονομάς τα μεταφορικά έξοδα εκοσιπέντε πελάστων ύποχρωστικών φίλων του, ό όποιο δέν έφτασε πού έφγαν τράματα, ήθελαν και τράματα άμαξάδα ! *

